

О. О. ГОРОБЕЦЬ,

аспірантка,

Національна академія статистики, обліку та аудиту;

ORCID: 0000-0003-1762-2140

ResearcherID: G-7664-2018

Книговидавництво в умовах цифрової економіки: статистичний аналіз

Досліджено тенденції світового книговидавництва в епоху цифрової економіки. Проведено статистичний аналіз продажів електронних книг у різних країнах світу, охарактеризовано основні проблеми на світовому ринку електронних книг. Надано характеристику книговидавничої діяльності в Україні. Підкреслено, що офіційні статистичні дані про електронні книги в Україні наразі відсутні. З погляду на це виконано статистичний аналіз даних щодо друкованих книг в Україні протягом 2012–2017 років, визначено, що ринок цих книг мав негативну динаміку.

Ключові слова: книговидавництво, читання, традиційна книга, електронна книга, цифрова економіка, статистичний аналіз.

Постановка проблеми. В сучасну епоху кожна галузь намагається пристосуватися до середовища цифрової економіки. Роз'яснення поняття “цифрова економіка” було вперше надано у 1995 р. Д. Тайпскотом [1] з виділенням її дванадцяти характеристик: знання, оцифрування, віртуалізація, молекуляризація, інтеграція, позбавлення від посередників, конвергенція, інноваційність, масове виробництво, терміновість, глобалізація, дисонанс. Розглядаючи книговидавництво як галузь економіки, важливо підкреслити, що книга – це феномен людського інтелекту, який слугує для збереження та передачі знань, а знання є однією з перших характеристик цифрової економіки за Д. Тайпскотом. Отже, книги як носії знань повинні, як і раніше, бути актуальними для сучасного суспільства, а книговидавництво – конкурентоспроможною галуззю в умовах цифрової економіки.

Вищезазначене обумовлює важливість статистичного аналізу книговидавництва насамперед у розрізі двох його сегментів – друкованих видань, або “традиційної книги”, і електронних видань (“оцифрованої книги”) як одного з найважливіших технологічних здобутків цифрової економіки. Отримані результати можуть бути орієнтиром для розвитку вітчизняної видавничої галузі, яка має зайняти провідну нішу в цифровій економіці.

Аналіз досліджень та публікацій. Питаннями розвитку книговидавництва займалися такі учені як О. Афонін, Г. Грег, В. Теремко, Н. Фіголь, Л. Шендерівська та ін. Однак сьогодні ще досить мало праць, присвячених статистичному аналізу книговидавництва як галузі економіки, зокрема його електронного сегменту, що визначає актуальність проведеного дослідження.

Метою статті є вивчення світового видавничого ринку в умовах цифрової економіки, проведення статистичного аналізу сучасного стану книговидавничої галузі в Україні та світі.

Результати дослідження. Світове книговидавництво використовує можливості цифрової економіки з 1985 р., коли почали видаватися на дискетах довідкові видання Grolier. Оцифрування книг стало пріоритетним видом діяльності для видавництва через стрімке зростання попиту на книги в електронних форматах завдяки їх меншій вартості та компактності. В 1994 р. видавництво Reed Elsevier придбало юридичну базу даних LexisNexis, яка пізніше стала “електронною книгою” судових справ та

містила документи, видані з 1980 р. Зараз засоби для читання оцифрованих книг називають електронними книгами, рідерами, електронними “читалками”. Серед найпопулярніших: Amazon Kindle, AppleiPad, Sony Reader, Pocket Book Reader, Pocket Book Touchта ін. [2]. Переваги та недоліки традиційної та електронної книги показано в табл. 1.

Таблиця 1

Компаративний аналіз переваг і недоліків електронної та традиційної книги

Електронна книга		Традиційна книга	
Переваги	Недоліки	Переваги	Недоліки
Низька ціна оцифрованого видання	Висока ціна гаджета та одноманітність оформлення	Різноманітність оформлення	Висока ціна
Зручність використання (зокрема наявність функції “нічного читання”)	Обмежений час акумуляторної підтримки гаджета	Не потребує додаткових засобів для читання	Відсутність функції “нічного читання”
Малі габарити	Кількість книг у бібліотеці залежить від зони покриття Інтернету та об’єму пам’яті гаджета	В сучасних умовах книги – це додаток до інтер’єру, який характеризує господаря	Можливість неякісного оформлення (фарба, палітурка, шрифт, корінець книги)

Джерело: складено автором

Цифровізація економіки призвела до появи онлайн-торгівлі друкованими та електронними книгами. У США успішним прикладом розповсюдження книг у цифровому середовищі є інтернет-магазин Amazon (табл. 2), який розпочав діяльність із продажу книг форми “друк на замовлення”, а у 2007 р. представив світові електронну книгу Amazon Kindle, першу партію якої було розпродано за 5,5 годин. У 2016 р. було оприлюднено фінансові звіти компанії, згідно з якими середньодобовий продаж електронних книг складав 1,064,000 млн дол., а дохід від них дорівнював 5,755,000 млн дол. [4]. Станом на 2017 р. Amazon мав окремі сайти для роздрібною торгівлі у США, Великій Британії, Ірландії, Франції, Канаді, Німеччині, Італії, Іспанії, Нідерландах, Австралії, Бразилії, Японії, Китаї, Індії та Мексиці.

Таблиця 2

Річні продажі інтернет-магазину Amazon, 2016 р.

Країна	Населення країни, чол. (млн)	Зареєстровані продажі друк. од. (млн)	Кількість проданих книг на одного мешканця	Продажі електрон. книг (млн)	Кількість проданих ел. книг на одного мешканця	Продажі ел. книг, % від сукупного обсягу продажів
США	325,7	675	2,07	487,3	1,49	42%
Великобританія	65,4	18,7	2,86	95,6	1,46	34%
Канада	36,5	50,5	1,31	26	0,71	34%
Австралія	24,5	56,4	2,30	22,4	0,91	28%
Нова Зеландія	4,6	53	1,15	13,1	0,28	20%

Джерело: систематизовано автором за даними [3]

З табл. 2 можна сформулювати уявлення про колосальні масштаби діяльності та популярність інтернет-магазину Amazon. З розрахунків слідує, що якби лише Amazon

забезпечував країну книгами, то кожний мешканець США, Великобританії та Австралії у 2016 р. придбав би у цьому магазині по 2 друковані книги та по 1 електронній. Звідси можна зробити висновок, що такого типу магазини необхідні населенню країн і відповідають викликам часу.

Продовжуючи тему книготорговельних інтернет-платформ, потрібно наголосити, що Amazon створив унікальні умови не лише для видавців та читачів, а й для невідомих письменників – так званий “самвидав”. Автору варто лише створити обкладинку до своєї книги та розмістити електронну версію тексту на сайті магазину.

У Кореї міжнародна транснаціональна компанія з виготовлення електроніки та телекомунікаційного обладнання Samsung у 2010 р. представила електронні книги E6 та E101, створені у тісній співпраці з Google [4]. У Китаї більшість видавництв створює власні електронні книги, найчастіше ексклюзивні. 70% ринку електронних книг у Китаї належить компанії Hanvon Technology Company, а її частка на світовому ринку цієї продукції становить 8%.

Що стосується інтернет-торгівлі друкованими виданнями, то у Франції такий вид розповсюдження книг займає 20% ринку друкованої книжкової продукції та поступово витісняє з ринку традиційну торгівлю книгами. Декілька років тому в країні було створено єдиний загальний сайт для інтернет-торгівлі (1001libraires.com), який з часом зазнав збитків на 2,6 млн дол. Зараз інтернет-торгівля у Франції здебільшого представлена сайтами традиційних магазинів з можливістю здійснення замовлення онлайн [5].

Глобалізаційні процеси створили сприятливі умови для аутсорсингу в книговидавничій галузі для видань англійською, іспанською, французькою мовами, відтак знижуючи вартість видання в декілька разів, що у поєднанні з опцією “друк на замовлення” може швидко перетворити видавництва на поліграфічні штаб-квартири. Загальна світова тенденція, як було зауважено вище, свідчить, що провідні видавництва (наприклад Bloomsbury Publishing) залучають до роботи спеціалістів з інформаційних технологій з метою розроблення нових засобів для удосконалення процесу публікації або читання. За словами виконавчого директора видавництва Bloomsbury P. Чаркіна, “глобальне розподілення <...> дає можливість максимально збільшити обсяги продажів, натомість воно створює проблеми територіального маркетингу” [2].

У 2004 р. компанія Google створила сервіс повнотекстового пошуку книг та журналів – Google Books Search. Цей ресурс станом на 2010 р. містив понад 15 млн оцифрованих книг із понад 100 країн, написаних понад 400 мовами світу. В тому ж 2010 р. компанія Google на базі Google Books Search запустила два інші проекти – Google ebook store (інтернет-магазин оцифрованих книг) та Books Ngram Viewer (інструмент для аналізу частоти вживання будь-якого слова протягом певного часу у відсканованих книгах) [6].

Причиною зростання популярності електронних книг є як природні ринкові фактори, в тому числі макроекономічні, так і зміни у структурі попиту, тобто поступовий перехід споживачів від друкованих книг до електронних. Але ринок електронних книг стикається з низкою проблем, що гальмують його розвиток:

1. відсутність нормативних документів, офіційного збирання статистичної інформації щодо видання електронних книг;
2. різноманітність засобів для доступу до мережі Інтернет з різними вимогами до формату видань;
3. захист авторських та суміжних прав електронних видань [7].

Книговидавництво України, на відміну від світового, завжди характеризувалося нестабільністю. Як і будь-яка галузь економічної діяльності, книговидавництво зазнає прямого впливу політичних, суспільних та економічних чинників.

Що стосується книговидавничої діяльності України в електронному середовищі, офіційні статистичні дані про неї поки що відсутні. Книжкова палата України ім. І. Федорова повинна отримувати обов’язковий примірник книги на CD-диску, але більшість видавців це правило ігнорують. Відомо лише те, що в 2017 р. до Книжкової палати України ім. І. Федорова надійшло 134 оцифровані видання, однак зважаючи на вищезазначене ці дані не можна вважати достовірними. Книжкове електронне середовище України представлено декількома торговельними платформами, найбільші

з них – Yakaboo, Kniging, “Букля”, Bookzone. Як і у Франції, традиційні книжкові магазини створюють власні сайти задля більшого охоплення читацького загалу.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р схвалено «Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки». У цьому документі міститься визначення поняття “цифрова економіка”: це діяльність, в якій основними засобами (факторами) виробництва є цифрові (електронні, віртуальні) дані, як числові, так і текстові. Поняття “цифровізація” визначено в ньому як “насищення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливорює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір <...> цифровізація повинна сприяти розвитку інформаційного суспільства та засобів масової інформації” [8].

В цьому документі йдеться про інформаційне суспільство, цифрові технології та місце кожної галузі в “новій ері”, але нічого не сказано про книговидавничу галузь і про ті зміни, які повинні модернізувати книгу та книговидавничий процес загалом заради задоволення запитів читачів та підвищення рівня доступності видань.

Варто підкреслити, що книговидавництво – це галузь економічної діяльності, ефективність якої оцінюється не лише кількістю виданих друкованих матеріалів та їх тиражем, а й рівнем освіченості та інтелектуального потенціалу нації. Однак, за словами О. Афоніна, “нинішній український книжковий ринок, якщо його можна так назвати, – це ринок пізнього середньовіччя Європи” [9].

Сучасні економічні процеси в країні визначаються показниками використання Інтернет на її території. Дані щодо динаміки абонентів Інтернет в Україні в останні роки наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Динаміка кількості абонентів Інтернет на території України, 2012–2017 рр.

Рік	Абоненти Інтернет (тис.)	Абсолютний приріст (тис.)		Темп зростання		Темп приросту, %		Абсолютне значення 1% приросту (тис.)
		ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	
2012	5063,4	–	–	–	–	–	–	–
2013	5957,4	894	894	1,17	1,17	17	17	50,6
2014	5892,3	-65,1	828,9	0,98	1,16	-2	16	59,5
2015	6089,9	197,6	1026,5	1,03	1,20	3	20	58,9
2016	16723,0	10633,1	11659,6	2,74	3,30	174	230	60,8
2017	22957,5	6234,5	17894,1	1,37	4,53	37	353	167,2

Джерело: сформовано та розраховано автором за даними [10]

Як видно з табл. 3, стрімке зростання абонентів мережі розпочалося з 2015 р.

За розрахунками табл. 3 можна стверджувати, що протягом 2012–2017 рр. кількість абонентів Інтернет в Україні щорічно зростала в середньому на 3,58 тис. або на 45%.

Основними показниками традиційного книжкового ринку України є кількість виданих книг та брошур в друкованих одиницях та тираж (наклад) примірників (табл. 4, 5). Статистичні дані щодо електронних книг відсутні.

Таблиця 4

Динаміка кількості виданих в Україні книг та брошур, 2012–2017 рр.

Рік	Кількість виданих книг і брошур, друк. од.	Абсолютний приріст, друк. од.		Темп зростання		Темп приросту, %		Абсолютне значення 1% приросту
		ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	
2012	26036	–	–	–	–	–	–	–
2013	26323	287	287	1,01	1,01	1	1	260
2014	22044	-4279	-3992	0,83	0,84	-17	-16	263
2015	19958	-2086	-6078	0,90	0,76	-10	-24	220
2016	21330	1372	-4706	1,06	0,81	6	-19	199
2017	22047	717	-3989	1,03	0,84	3	-16	213

Джерело: розраховано автором за даними [11]

На підставі даних табл. 4 можна зробити висновок про від’ємну динаміку книговидавництва в Україні протягом досліджуваного періоду: -797 друкованих одиниць, тобто скорочення на 5%.

Таблиця 5

Динаміка показників тиражності у книговидавничій галузі України, 2012–2017 рр.

Рік	Тираж, тис. примірників	Абсолютний приріст, тис.		Темп зростання		Темп приросту, %		Абсолютне значення 1% приросту, тис.
		ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	
2012	62120,5	–	–	–	–	–	–	–
2013	69575,7	7455	7455	1,12	1,12	12	12	621
2014	55312,0	-14263	-6808	0,79	0,79	-21	-21	695
2015	36409,8	-18902	-25710	0,65	0,58	-35	-41	553
2016	48978,1	12568	-13142	1,34	0,78	34	-22	364
2017	45127,2	-3850	-16993	0,92	0,72	-8	-28	489

Джерело: розраховано автором за даними [11]

За даними табл. 4 можна зробити висновок про від’ємну динаміку тиражності протягом досліджуваного періоду: -3398 тис. або скорочення на 9%.

Далі змодельємо динаміку основних показників табл. 3–5. Результати моделювання показали, що динаміка кількості виданих книг та брошур, а також їх тиражності найкраще описується поліномом четвертого ступеня ($y_1 = f(x_1)$), абонентів Інтернет – поліномом третього ступеня ($y_2 = f(x_2)$) (рисунок).

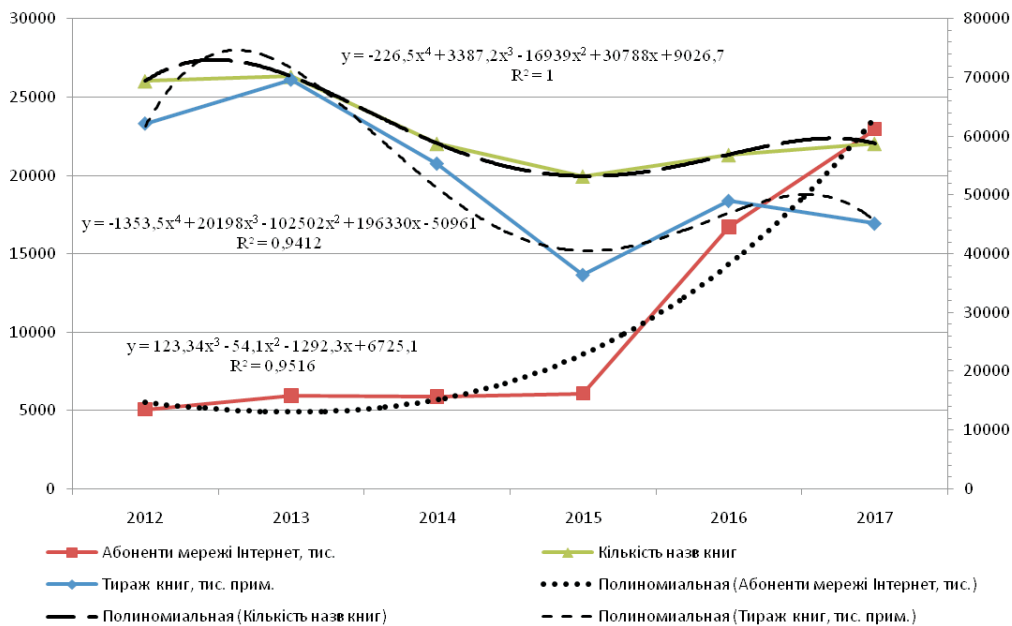

Рис. Динаміка розвитку книговидавничої галузі та кількості абонентів Інтернет в Україні, 2012–2017 рр.

Джерело: складено автором за даними [10; 11]

Узагальнюючи проведений аналіз, можна зробити висновок, що критичними для книговидавництва, як і для майже усіх сфер життєдіяльності України, стали 2014 і 2015 роки, коли показники і кількості видань, і тиражності стрімко знизилися: перший – від 26323 тис. од. у 2013 році до 19958 тис. од. у 2015 році, другий – майже в у півтора рази. Використовуючи показники кількості населення України станом на 2017 р. (44,03 млн осіб) та книговидавничої галузі, розраховуємо показник книгозабезпеченості в Україні: станом на 2017 р. він становив 1,02 книги на одну людину. Натомість, аналізуючи динаміку кількості абонентів Інтернет, бачимо, що в кризові роки відбулося стрімке зростання користувачів мережі.

Досліджуючи книговидавничу галузь загалом, слід звернути увагу і на показники діяльності окремих видавництв. У лютому 2018 р. на сайті Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів було оприлюднено рейтинг українських видавництв (табл. 6).

Таблиця 6

Найбільші видавництва України за сумарним накладом, 2017 рік

№ п.п.	Видавництво	Сумарний наклад (млн)	На замовлення МОН України* (тис.)	Частка замовлення МОН України у сумарному накладі, %
1	2	3	4	5
1	Книжковий клуб “Клуб сімейного дозвілля”	11	–	–
2	Видавництво “Підручники і посібники”	6,2	213,0	3,5 %
3	ТОВ “Видавництво Ранок”	5,1	212,6	35,50%
4	ТОВ “Видавництво Генеза”	4,7	175,4	36,70%
5	Видавничий дім “Пегас”	4	–	–
6	ПП “Кристал Бук”	3	–	–

1	2	3	4	5
7	Видавництво “Vivat”	3	–	–
8	Видавництво “Грамота”	1,8	909,0	50%
9	Видавництво “Навчальна книга – Богдан”	1,7	61,0	3,5%
10	Видавництво Старого Лева	1,3	-	-

Примітка: * Міністерство освіти та науки України.

Джерело: [12]

Як видно з табл. 6, вітчизняні видавництва не є конкурентоспроможними на міжнародному ринку, що безпосередньо підтверджується загальними статистичними даними галузі. Хоча таке видавництво як “Клуб сімейного дозвілля” з метою ширшого охоплення читачів одним із перших почало пропонувати послугу “книга поштою” і зараз посідає провідні позиції на українському ринку книжкових видань.

Зазначимо, що основним джерелом статистичного обліку книговидавничої галузі в Україні є обов’язковий примірник видань, які пройшли державну бібліографічну реєстрацію в Книжковій палаті України ім. І. Федорова. Якщо видавець у звітному періоді не випускав книжкову продукцію, це має бути зазначено у формі 1-В (книги). Згідно із Законом України “Про обов’язковий примірник документів” від 09.04.1999 № 595-XIV та Кодексом України “Про адміністративні правопорушення” (ст. 186-7, 255), контроль за своєчасним доставлянням обов’язкового примірника документів (за поданням інформації одержувачами обов’язкового примірника видань щодо недоставлених або несвоечасно доставлених документів) та складання протоколів про правопорушення має здійснювати спеціально уповноважений орган з питань реалізації державної політики в інформаційній та видавничій сферах. Тільки у 2015 р. Книжковою палатою України ім. І. Федорова було надіслано видавцям 527 електронних листів з вимогою щодо подання звітів про випуск книжкової продукції. Проте через безвідповідальність і безкарність чимало видавців ігнорують її звернення [13].

Висновки. Книга – це найстаровинніший інтелектуально-розважальний “гаджет”, який безліч разів докорінно змінював свій вигляд. Дослідивши світовий досвід, зауважимо, що електронна книга не є конкурентом традиційному виданню, вона створена на підтримку рейтингу книговидавничої діяльності та на задоволення мінливих потреб суспільства, обумовлених цифровими процесами сьогодення. Статистичний аналіз українського книговидання свідчить, що кризовими для галузі були 2014–2017 рр., коли показники у друкованих одиницях варіювалися від 22044 до 21330 тис. у негативній динаміці та спадній тиражності видань від 55312,0 до 45127,2 тис. Книжковим видавництвом-лідером є Книжковий клуб “Клуб сімейного дозвілля”, сумарний наклад якого станом на 2017 р. склав 11 млн примірників.

Серед напрямів подальших досліджень варто вказати пошук нових стратегій розвитку для вітчизняного книговидавництва з погляду на позитивні приклади провідних видавництв світу.

Список використаних джерел

1. Tapscott Don. The digital economy: promise and peril in the age of networked intelligence. New York: McGraw-Hill, 1995.
2. Clark G., Phillips A. Inside Book Publishing. 5th edition. New-York: Routledge, 2014. 376 p.
3. February 2017 Big, Bad, Wide & International Report: covering Amazon, Apple, B&N, and Kobo e-book sales in the US, UK, Canada, Australia, and New Zealand. Author earnings. URL: <http://authorearnings.com/report/february-2017/>.
4. Урусов П. Samsung E6 и E101: первые электронные книги корейской компании. URL: <https://gadget.com/ces/2767-samsung-e6-i-e101-pervyie-elektronnyie-knigi-korejskoj-kompanii/>.
5. France shows its support for independent booksellers. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/world/2013/oct/15/france-online-books-fixed-price-system>

6. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. Google Книги. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Google_%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B8
7. Верба Т. М. Издательский бизнес изнутри. От рукописи к бестселлеру: пошаговое руководство по подготовке книги к печати, производству и продвижению. Профессиональные советы от издательства деловой литературы Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2015. С. 181–182.
8. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-koncepciyi-rozvitku-cifrovoyi-ekonomiki-ta-suspilstva-ukrayini-na-20182020-roki-ta-zatverdzhennya-planu-zahodiv-shodo-yiyi-realizaciyi>.
9. Афонін О. Український книжковий ринок – це ринок пізнього середньовіччя Європи. URL: https://zik.ua/news/2018/04/23/oleksandr_afonin_ukrainskyu_knyzhkovyy_rynok_tse_rynok_piznogo_1310741.
10. Державна служба статистики України. Абоненти зв'язку в 2017 р. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
11. Книжкова палата України ім. І. Федорова. URL: http://www.ukrbook.net/vydav_dil.html
12. Українська асоціація видавців та книготорговців. Рейтинг українських видавництв. URL: <http://upba.org.ua/index.php/uk/podii/poddii-v-ukraini/item/63-reitynh-ukrainskykh-vydavnytstv>.
13. Петрова Н. Проблемні питання статистичного обліку вітчизняних видань // Вісник Книжкової палати. 2016. № 8. С. 3–7.

References

1. Tapscott Don. The digital economy: promise and peril in the age of networked intelligence. New York: McGraw-Hill, 1995.
2. Clark G., Phillips A. Inside Book Publishing. 5th edition. New-York: Routledge, 2014. 376 p.
3. February 2017 Big, Bad, Wide & International Report: covering Amazon, Apple, B&N, and Kobo e-book sales in the US, UK, Canada, Australia, and New Zealand. Author earnings. Retrieved from <http://authorearnings.com/report/february-2017/>.
4. Urusov P. Samsung E6 i E101: pervyye elektronnyye knigi koreyskoy kompanii [Samsung E6 and E101: first electronic books of the Korean company]. Retrieved from <https://gagadget.com/ces/2767-samsung-e6-i-e101-pervyye-elektronnyie-knigi-korejskoj-kompanii/>. [in Russian].
5. France shows its support for independent booksellers. The Guardian. Retrieved from <https://www.theguardian.com/world/2013/oct/15/france-online-books-fixed-price-system>
6. Wikipedia. Free Encyclopedia. Google Books. Retrieved from https://uk.wikipedia.org/wiki/Google_%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B8 [in Russian].
7. Verba T. M. (2015). Izdatelskiy biznes iznutri. Ot rukopisi k bestselleru: poshagovoye rukovodstvo po podgotovke knigi k pechatu, proizvodstvu i prodvizheniyu. Professionalnyye sovety ot izdatelstva delovoy literatury [Printing and publishing business from inside: From manuscript to bestseller: a step-by-step guidebook on preparation of a book for printing, production and promotion. Professional advice from a publisher of business literature]. Dnepropetrovsk: Balance Business Books, pp. 181–182 [in Russian].
8. Kontseptsiiia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018–2020 roky: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 sichnia 2018 r. No 67-r [The Guidelines for Development of Digital Economy and Society in Ukraine for 2018–2020: Directive of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 17 January 2018 No 67-r]. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-koncepciyi-rozvitku-cifrovoyi-ekonomiki-ta-suspilstva-ukrayini-na-20182020-roki-ta-zatverdzhennya-planu-zahodiv-shodo-yiyi-realizaciyi>. [in Ukrainian].
9. Afonin O. Ukrainskyi knyzhkovyi rynek – tse rynek piznogo serednovichchia Yevropy [The Ukrainian book market is a market of Europe in the late medieval era]. Retrieved from https://zik.ua/news/2018/04/23/oleksandr_afonin_ukrainskyu_knyzhkovyy_rynok_tse_rynok_piznogo_1310741. [in Ukrainian].

10. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Abonenty zviazku v 2017 r. [The State Statistics Service of Ukraine. Telephone subscribers in 2017]. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/>. [in Ukrainian].
11. Knyzhkova palata Ukrainy im. I. Fedorova [The Book Chamber of Ukraine named after I. Fedorov]. Retrieved from http://www.ukrbook.net/vydav_dil.html [in Ukrainian].
12. Ukrainska asotsiatsiia vydavtsiv ta knyhorozpovsiudzhuvachiv. Reitynh ukrainskykh vydavnytstv [The Ukrainian Association of Book Distributors. The Rating of Ukrainian Publishers]. Retrieved from <http://upba.org.ua/index.php/uk/podii/poddii-v-ukraini/item/63-reitynh-ukrainskykh-vidavnytstv>.
13. Petrova N. (2016). Problemni pytannia statystychnoho obliku vitchyznianskykh vydan [The problematic issues of statistical recording of domestic publications]. Visnyk Knyzhkovoï palaty – Bulletin of the Book Chamber, 8, 3–7 [in Ukrainian].

Е. А. ГОРОБЕЦ,

аспирантка,

Национальная академия статистики, учета и аудита

Книгоиздательство в условиях цифровой экономики: статистический анализ

Исследованы тенденции мирового книгоиздания в эпоху цифровой экономики. Проведен статистический анализ продаж электронных книг в разных странах мира, охарактеризованы основные проблемы на мировом рынке электронных книг. Приведена характеристика книгоиздательской деятельности в Украине. Подчеркнуто, что официальные статистические данные об электронных книгах в Украине на сегодня отсутствуют. С учетом этого выполнен статистический анализ данных о печатных книгах в Украине за период 2012–2017 годов, определено, что рынок этих книг имел отрицательную динамику.

Ключевые слова: книгоиздательство, чтение, традиционная книга, электронная книга, цифровая экономика, статистический анализ.

О. О. HOROBETS,

Postgraduate Student,

National Academy of Statistics, Accounting and Audit

Book Publishing in the Context of Digital Economy: A Statistical Analysis

In the era of the digital economy, books should continue to be relevant to modern society, and book publishing needs to be a competitive industry in the market. Therefore, the statistical analysis of world book publishing is necessary to determine the landmark movement for domestic publishers supposed to find a solid niche in the digital economy.

Book publishing is an economic activity which effectiveness is measured by not only publication figures but by the level of education and consciousness of the nation, demonstrating its intellectual capacity to the whole world.

The article gives an example of a successful online Amazon business. The state of popularity of the e-book in France, Korea, and China is investigated. A statistical analysis of book publishing of Ukraine is presented. The dynamics of the increase of Internet subscribers in the territory of Ukraine was observed. The dynamics of the main indicators presented in the tables is simulated. The simulation results showed that the time dependence of the number of published books and brochures, as well as the total circulation of publications, is best described by the polynomial of the fourth degree, Internet subscribers – the polynomial of the third degree. Summarizing the analysis, it was concluded that the years 2014 and 2015, when indicators and number of publications and circulation have rapidly decreased, are critical for book printing, as well as for almost all spheres of life of Ukraine, the first – from 26323 thousand units. in 2013 to 19958 thousand units. in 2015, the circulation during this time decreased by almost one and a half times. Taking into account the number

of the population of Ukraine as of 2017 (44.03 million people), the indicators of the book publishing industry can be argued that the index of bookkeeping of Ukraine by 2017 was 1.02 books per person.

Key words: *book publishing, reading, traditional book, electronic book, digital economy, statistical analysis.*

Посилання на статтю:

Горобець О. О. Книговидавництво в умовах цифрової економіки: статистичний аналіз // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.. 2018. № 4. С. 28-37.